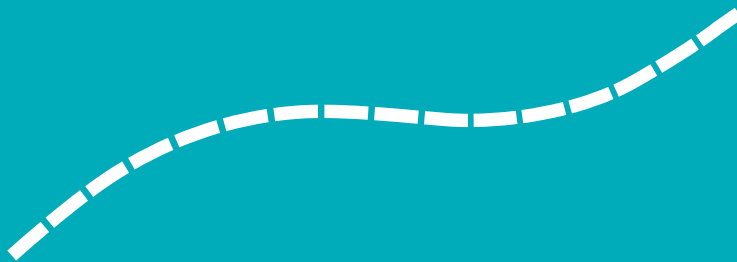
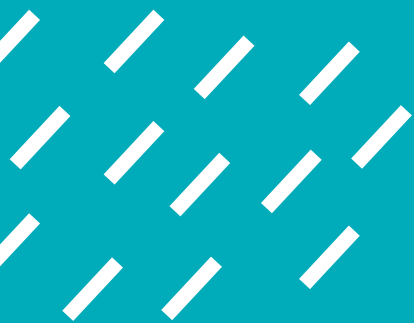

PÕLVKOND PIIRI TAGA

TUNNIKAVA DOKUMENTAALFILMILE

SISUKORD

TUNNIKAVA

Variant I (keskendumine perekonnaõpetusele)

Variant II (keskendumine ühiskonnaõpetusele)

Variant III (Keskendumine ühiskonnaõpetusele ja geograafiale)

Tunnikava valmis projekti „Jagatud teekonnad“ osana, mida kaasrahastavad Euroopa Komisjon ja Eesti Arengukoostöö Keskus – ESTDEV. Õppematerjali sisu eest vastutab ainuisikuliselt MTÜ Mondo ja see ei kajasta tingimata rahastajate seisukohti.

PÕLVKOND PIIRI TAGA

Tundide eesmärk	Anda ülevaade, mis paneb inimesi rändama. Vaadatakse inimese isiklike eesmärgede ja ühiskonnas toimuvat. Leida lahendusi, mis aitaks lahendada eesti elanike väljarännet ja mõista sihtriikide atraktiivsust.
Vanuseaste	Gümnaasium
Ainelõiming	<ul style="list-style-type: none">- Inimeseõpetus- Geograafia- Ühiskonnaõpetus
Õpitulemused	<p>Inimeseõpetus</p> <ul style="list-style-type: none">- Mõistab, kuidas ühiskonnas toimuvad muutused avaldavad mõju perekonna ja peresuhetega seotud väärtustele ja traditsioonidele. <p>Geograafia</p> <ul style="list-style-type: none">- Teab rände liike ja rahvusvaheliste rännete peamisi suundi ning analüüsib etteantud piirkonna rännet, seostades seda peamiste tõmbe- ja tõuketeguritega.- Analüüsib rändega kaasnevat positiivset ja negatiivset tagajärgi lähte- ja sihtriigile ning mõjusid elukohariiki vahetanud inimesele.- Analüüsib teabeallikate põhjal etteantud riigi rahvastikku (demograafilist olukorda), rahvastikuprotsesse ja nende mõju riigi majandusele.- Väärtustab kultuurilist mitmekesisust ning on salliv teiste rahvaste kommete, traditsioonide ja religiooni suhtes.- Võrdleb ja analüüsib teabeallikate põhjal riikide arengutaset.- On omandanud ülevaate maailma poliitilisest kaardist. <p>Ühiskonnaõpetus</p> <ul style="list-style-type: none">- Kirjeldab nüüdisühiskonda, selle struktuuri ning toimimispõhimõtteid, ühiskonnaelu valdkondi ja nende omavahelist seotust ning oskab ennast suhestada ühiskonna arenguga.

VARIANT I (KESKENDUMINE PEREKONNAÕPETUSELE)

Tunni kestus 2 x 45 min

Ettevalmistus Eelnevalt on käsitletud perekonna mõistet ning analüüsitud erinevaid perekonnavorme.

I tund (45 min)

Eelhäälestus

Keerulised küsimused perekonnas (5 min). Õpetaja annab rühmatööna (4–6 õpilast rühmas) ülesande panna kirja kõik keerulised küsimused, mis perekonnas võivad tõstatuda (nt kes jääb haige lapsega koju; tööjaotus; kasvatuslikud küsimused; majanduslik panustamine pereellu jne). Õpilased valivad ühe oma küsimuse, millele pakuvad ka ise lahenduse. (10 min)

- ▶ Filmi ajal on õpilastel ülesanne:
 1. Pane kirja erinevad keerulised teemad, mis tõstatuvad seoses rändega ja on seotud perekonnaga.
 2. Milliseid emotsioone inimesed kogevad seoses rändega?
- ▶ Filmi vaatamine: (28:32)

II tund (45 min)

- ▶ Pärast filmi vaatamist:
 1. Õpilased jagavad 4–6-liikmelistes rühmades oma tähelepanekuid rändega seotud keerulistest teemadest (5 min)
 2. Õpilased järjestavad need teemad selle järgi, millistega on kõige raskem ja millistega kõige kergem toime tulla. (5 min)
 3. Õpetaja saab kirjutada tahvlile kõige keerulisema ja kõige lihtsama teema – nii kujuneb välja klassi arvamus. Töö lihtsustamiseks võib kasutada ka [menti.com](https://www.menti.com) keskkonda. (5 min)
 4. Rühmades valitakse välja üks teema, mida analüüsitakse põhjalikumalt: (15 min)
 - Miks on selle teemaga kõige keerulisem toime tulla?
 - Mida saaks teha, et selle teemaga oleks kergem toime tulla?
 - Oma mõtteid jagatakse klassiga.
 5. Õpetaja juhitud arutelu: Millest rääkisid inimeste emotsioonid seoses rändega? Mida tähendab eemalolek kodumaast? Miks nad ennast nii tundsid? (8 min)
Õpetaja peaks jälgima, et esindatud oleksid erinevad tunded, sest filmis esines mõlemaid (nt igatsus kodu järele, rõõm teises kohas elamisest).

Kokkuvõte

Jadavastamine. Õpetaja kirjutab tahvlile perekond + ränne = Õpilased mõtlevad ühe iseloomuliku sõna või fraasi 1 min jooksul ning seejärel saavad kõik sõna ilma vahele sekkumiseta. (7 min)

VARIANT II (KESKENDUMINE ÜHISKONNAÕPETUSELE)

Tund on seotud sotsiaalsete suhetega ühiskonnas, ühiskonna sidususega.

I tund**Eelhäälestus**

1. Õpetaja laseb õpilastel teha vihikusse kolme veeruga tabeli: esmalt läheb kirja ainult esimene pealkiri, kus õpilased panevad kas individuaalselt või paaristööna kirja, mis on nende arvates probleemid Eesti ühiskonnas. (6 min)
2. Õpilased jagavad 4–5-liikmelistes rühmades kirja pandud probleeme ja lisavad teistelt juurde.
3. Õpetaja annab lühikese ülevaate, mis filmi hakatakse vaatama. Filmi ajal peaksid õpilased kirja panema Eesti ühiskonna probleemid, mida kirjeldavad inimesed, kes on rännanud välismaale (pannakse kirja teise veeru pealkiri).

Probleemid Eesti ühiskonnas (minu arvamus)	Filmi põhjal probleem Eesti ühiskonnas (kui kattub sinu arvamus, tee „+“)	Lahendus
Majanduslikud:		
Sotsiaalsed:		
Poliitilised:		

► Filmi vaatamine: (28:32)

II tund (45 min) ► Pärast filmi vaatamist:	II tund (2 x 45min) ► Pärast filmi vaatamist:
<p>Rühmatöö</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilased jagavad samades rühmades kirjapandud ideid ja täiendavad oma tabelit. (10 min) 2. Õpilastel on ülesanne tuua rühmas välja igast kategooriast üks oluline probleem, mida jagatakse klassiga. (2 min) 3. Iga rühm valib ühe probleemi (olenevalt tunnitempost võib ka mitu), millele: <ul style="list-style-type: none"> • proovib leida ise lahendust (kolmas lahter tabelis); • uurib internetist, kas seda probleemi on Eestis juba proovitud lahendada. Kui jah, kuidas on läinud? Kui ei, miks ei ole seda tehtud? 4. Esitlus klassile. <p>Kokkuvõte</p> <p>Iga rühm täiendab lauset: Probleem, millega peaksime tegelema nüüd ja praegu _____, sest _____ (5 min)</p>	<p>Rühmatöö</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilased jagavad samades rühmades kirjapandud ideid ja täiendavad oma tabelit. 2. Õpilastel on ülesanne tuua rühmas välja igast kategooriast üks oluline probleem, mida jagatakse klassiga. 3. Iga rühm valib ühe probleemi, (olenevalt tunnitempost võib ka mitu) millele: <ul style="list-style-type: none"> • proovib leida ise lahendust; • uurib internetist, kas seda probleemi on Eestis juba proovitud lahendada. Kui jah, kuidas on läinud? Kui ei, miks ei ole seda tehtud?; • otsib erinevatest meediaväljaannetest antud teema kohta arvamused ja kujundab nende põhjal oma seisukoha, tuues välja mõned olulisemad mõtted (nt 3–5). 4. Esitlus klassile. <p>Kokkuvõte</p> <p>Iga rühm täiendab lauset: Probleem, millega peaksime tegelema nüüd ja praegu _____, sest _____</p>

VARIANT III (KESKENDUMINE ÜHISKONNAÕPETUSELE JA GEOGRAAFIALE)

I tund (45 min)

Eelhäälestus

1. Pane kirja oma ideaalmaailm (5 min):
 - Milline on keskkond sinu ümber?
 - Millised on inimesed sinu ümber?
 - Milline saad sa ise olla?
2. Jaga paarilisega: Kas praegune elu sarnaneb sinu ideaalmaailmaga? Kas see asub siin ja praegu? Kas see asub kuskil mujal, aga praegusel ajal? Mis sellest maailmas on olemas ja mida on vaja saavutada? (5 min)
3. Õpetaja sissejuhatus filmile, kus inimesed oma nn ideaalmaailma kujundavadki, minnes mujale elama. Klassiarutelu: Mis võiksid olla põhjused? Kas alati minnakse mujale just paremat elu otsima või on siin ka teisi põhjusi? (*Erinevad rändepõhjused*)

► Filmi vaatamine: (28:32)

II tund (45 min)

► Pärast filmi vaatamist:

Klassi arutelu

- Kes on eestlane?
- Millistel põhjustel on inimesed Eestist välja rännanud?
- Millistel põhjustel on inimesed olnud sunnitud Eestist lahkuma?
- Millised olid filmis sihtriigid? (5 min)

Rühmatöö

Õpetaja jagab igale rühmale ühe sihtriigi (kas loosiga või valib ise kindla): USA, Kanada, Saksamaa, Iirimaa, Inglismaa, Itaalia, Araabia Ühendemiraadid, Türgi, Prantsusmaa, Holland, Šveits.

1. Miks valiti filmis just see sihtriik?
2. Uuri sihtriigi kohta – miks võiks olla seal hea elada ja mis võiksid olla Eesti eelised.
3. Proovi leida põhjusi, miks tasuks nüüd inimestel tagasi tulla, mis on meil hästi võrreldes valitud sihtriigiga.
4. Milline võiks olla teie korraldatud kampaania, et inimesed tahaksid just Eestis elada?
5. Esitlus klassile. (35 min)

Kokkuvõte

Iga õpilane mõtleb oma ideaalmaailmale: Kas see muutus kuidagi, kas nad leidsid filmi ja arutelu tulemusel mõne uue vaatenurga? Kas ehk ideaalmaailm on siin ja praegu? Või leidsid nad mõtteid, kus see praegu olla võiks? Vabatahtlikud jagavad mõtteid klassiga. (5 min)